Mis puutub sellesse, kus pidustused aset leidnud, siis seisab esimesel kohal „Vanemuine", teisel kohal — Bürgermusse ja kolmandal kohal Saksa teater. Rohkel arvul on ka koolimaju tarvitatud avalikkude lõbustuste ruumideks (74 juhtumit).

Tartu kinod, neid on 5 — „Apollo", „Athena", „Central", „Illusion" ja „Ideal" — ei ole eelpool vaatlusele võetud. Kuna osa kinoomanikkudest on keeldunud tarvilikkude andmete andmisest, siis ei ole siinkohal võimalik anda selgemat pilti Tartu kinode tegevusest. Kinopiletite hinnad on kõikunud 20—60 margani. Filmidega varustavad nimetatud kinosid peaasjalikult Ameerika ja Saksamaa. Kõige rohkem näidetakse draamafilme, neile järgnevad farsid, segasisulised ja maastikfilmid. Kinoskäijate arv on märksa suurem teiste avalikkude lõbustuste osavõtjate arvust.

Alkoholism.

Tartus igal aastal tarvitatud joovastavate jookide — viina ja õlle — kvantum ei ole kunagi olnud väike. 1810. a. müüdi näit. 14 000 pange viina ja 18 000 pange õlut. 1833. a. kohta kirjutatakse: „Jurjevi ehk Tartu ülikoolis, kus ennevanast peaaegu ainult kõrgema seisuste liikmed teadust otsimas olid, oli joomine tõesti ülekäte läinud, nii et 1833. a. riigivalitsus selle vastu välja pidi astuma. 8. novembril 1833. a. andis keiser Nikolai I hariduse ministri läbi kohtuministrile järgmise käsu: „Haridusminister pani ministrite komiteele ette, et Tartus ja selle ümbruses trahterite arvu vähendada, sest et need halvasti õppiva noorsoo voorusliku elu peale mõjuvad. Sellepärast käskis keisriherra 31. oktoobril 1833. a., et edaspidi Tartus mitte uusi trahterisi ei tehtaks, vaid ainult vanu parandada lubataks." Aga vist ununes see hea käsk varsti ära, sest teada on, et Tartus tänini trahterisi enam kui küll on." 1810. a. seisis Tartu tarvitatud alkoholi kvantumi poolest kodumaa linnade keskel kolmandal, esimesel — Tallinna, ja teisel kohal — Pärnu. Alkoholi vabamüük kestis Tartus kuni ilmasõja aastaiks maksma pandud keeluni. Siit peale aga algas kaubitsemine salaja ja ehitati käsi-puskarivabrikuid. Eesti Karskusliidu poolt kogutud andmetel tabati Tartus 1918. a. 14 salamüügikohta ja 16 puskarivabrikut, 1919. a. — 7 salamüügikohta ja 9 puskarivabrikut, 1920. a. 9 salamüügikohta ja 4 puskarivabrikut ja 1921. a. 25 salamüügikohta. Tõeliselt pidi nii salamüügikohtade kui ka puskarivabrikute arv olema palju suurem. Kui 16. VII. 1920. a. avalik alkoholimüük uuesti lubati, siis lõppes puskaritegijate õitseaeg. Esialgu tõusis küll veel salamüügikohtade arv, kuid ka see kuivas varsti kokku. 1922. ja 1923. a. ei ole politsei ühtki puskarivabrikut ega salamüügikohta avalikuks teinud. Esimesel müügiaastal tarvitasid alkoholi-müügi õigust kuni aasta lõpuni 35 restorani ja maksid selle aja eest linnale trahterimaksu 2 503 860 marka, mis iga elaniku kohta teeb 51,10 marka. 1921. a. anti linnavalitsuse poolt 48 restoranile alkoholimüügi-luba. Mõned neist seisid ajutiselt, 6 lõpetasid ise oma tegevuse. Trahterimaksu sai linn sel aastal 9 677 000 mk., kuna 1 083 000 mk. veel osalt oli sissenõudmisel. Iga elaniku kohta teeb see ilma viimase summata 186,10 marka ja ühes viimasega 206,9 marka.

1922. a. alaneb restoranilubade arv 43-le. 2 restorani lõpetasid hiljemini tegevuse. Trahterimaksu sai linn 11 425 000 mk., mis iga elaniku kohta teeb 215,5 marka. 1923. a. jääb restoranilubade arv endiseks, restoranide arv aga tõuseb 1 võrra, sest luba jäi tarvitamata ainult ühel juhtumil. Trahterimaks on sel aastal 10 820 000 marka ehk iga elaniku kohta 200,30 marka. Ainult trahteri-